

Vöröskeresztesek az olajiparban

A Vöröskereszt szegedi olajipari csúcsovezetője megtagadta éves beszámoló küldöttértekezletét, Algyőn, az NKfV szegedi üzemében. Az 1675 tagú nyolc alapszervezet csúcstítkára, Piskorskiné Szabó Erzsébet beszámolójában kiemelte, az önkéntes véradóra való mozgósítás sikerét. Ebben az évben az eddiginél is nagyobb számban vettek részt a dolgozók a térítésmentes véradásban. Az NKfV, a közalkutató vállalat, az Olajtermékek között 1115-en adták vért bizonyítékul önzetlen segítő-készségüknek.

A szervezeti, mozgalmi munka a területi széttagoltságot, a gazdasági ervségek különbözősége miatt sajátosan alakult. Ennek ellenére látogatottak voltak az egészségügyi előadói ünnepi taggyűlést rendezte a mozgalom megalapítója, Henry Dunant születésének 100. évfordulója tiszteletére. A szocialista brigádok felajánlásaikkal bekacsoló-

tak az akciókba. Gyermekek napi vetélkedőt a Londoni körüti gyermekotthonban, öregek napi ünnepséget az alsóvárosi egyesített szocialis otthonban tartottak. Az öbördülés üzemegészségügyi és közlekedézbiztonsági vetélkedőn 45 brigád vett részt. Minden évben megrendezik a gyűjtőállomásokon a tisztasági versenyt. Rendszeresen tartanak elsősegélynyújtó tanfolyamot. Idén erre a célra 50 ezer forintért vásároltak szemléltető eszközöket.

Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója és a XIII. pártkongresszus tiszteletére a csúcsovezetés a szocialista brigádokkal és a helyi tisztségviselőkkel közösen társadalmimunka-felajánlást tett, szak- és segédmunkát vállaltak, összesen 1200 társadalmi munkaóránban, a szegedi vértranszfúziós és művese állomás karbantartási, felújítási munkáinak elvégzéséért. A vöröskeresztesek szabad idejüket is szívesen töltik együtt: több al-

kalommal szerveztek kirándulást az aktívák és a nagycsaládok részére. Zsarkó Imre, a Vöröskereszt városi titkára a vezetés nevében köszönetét fejezte ki az olajipari vöröskereszteseknek egész évi tevékenységükért. Egyebek között példás véradásukért. Idén, a VI. Országos Véradó Konferenciát Siófokon rendezték meg, ahol megállapították, hogy Csongrád megye országosan első helyen van a lakossági véradásban, az olajosoknak is köszönetben.

A küldöttértekezleten dr. Mészáros Erzsébet főorvos véradó kitüntetését adott át. A negyvenszeres véradásért járó kék szalagos arany fokozat kitüntetését Zalka Lajos, dr. Soproni Lajos és Peták János kapta meg. Arany fokozat zöld szalagal kitüntetésben 14-en részesültek. Arany fokozatot 38-an, ezüstöt 46-an, bronzot pedig 65-en vettek át. Többen vöröskeresztes munkáiuk elismeréseként tárgytalomban részesültek.

Ügyfélszolgálat

Az ügyfélszolgálat eddigi tapasztalatairól, és a jövőbeni tervekéről tájékoztatták az újságírókat csütörtökön az Állami Biztosító vezetői.

Elmondták, hogy a biztosító a munkaidőn túli ügyfélszolgálatot már több mint egy éve megszervezte. A tapasztalatok szerint azonban az emberek a biztosítósokkal kapcsolatos ügyes-bajos dolgaikat még mindig inkább napközben intézik, a forgalom az esti órákban meglehetősen csekély. A hosszabb nyitvatartást ennek ellenére is fenntartják, de más irányban is tovább kívánják fejleszteni a munkaidőn túli ügyfélszolgálatot. Szélesebb körben kiterjesztik például azt a gyakorlatot, hogy az esti órákban lakásukon felkérés a károsultakat, felméri a károkat. Tervezik azt is — természetesen ez csak kisebb és egyértelműen felmerülő károknál lehetséges —, hogy a kárszakértő a helyszínen pénzre beváltható csekkeket ad a károsultak. Több helyütt jól bevált, hogy a nyaralóház-tulajdonosok kárait szombat-vasárnap mérik fel. A jövőben ezt a gyakorlatot is szélesebb körűvé kívánják tenni.

IBUSZ-tájékoztató

Megkezdődött a jövő évi IBUSZ-utazási programok árusítása, ebből az alkalomból csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak az Atrium Hyatt Szállóban az utazási iroda vezetői.

Elmondták, hogy az idén a tavalyinál jobb eredményeket ért el az IBUSZ, az árbevétel várhatóan eléri a 14,8 milliárd forintot.

1985-ben csaknem 300 útvonalon több mint 200 ezer turistát kíván az IBUSZ utaztatni. Tovább bővítik az útlevelek választékát, és eddig ismeretlen bolgár, jugoszláv, spanyol, valamint ciprusi és máltai útdélkörzettel ismertetik meg az érdeklődőket. A hegyvidéket kedvelőknek a Lengyel Tált, az NDK-beli Oberhofot, Ausztriában pedig Admontot ajánlják. A körutazások között is több újdonság szerepel, például a Londontól Brightonig, a Közép-Európától az Atlanti-óceánig, a Moszkva-Helsinki, valamint a Szibéria-Közép-Ázsa-Kaukázus utak.

Az ajánlott utak mintegy fele 5000 forintnál kevesebbet kerül, de vannak kifejezetten drága programok is, így például az előző meg-hirdetett ausztráliai utazás, vagy az Indiába, az Egyesült Államokba invitáló ajánlatok.

Engi István emlékezete

1894. december 7-én, Engi Vince és Ordög Veronika gyermekeként, Szegeden született Engi István, a szegedi munkásmozgalom egyik kiemelkedő forradalmi harcosa.

Mint ifjúmunkás — bór- ipari dolgozó, cipézmunkás — 1911-ben került kapcsolatba a szegedi szervezett munkásmozgalmakkal. Ekkor lett tagja a bór- ipari dolgozók szakszervezetének, és lépett be a Magyarországi Szocialdemokrata Pártba. Az I. világháború vihara természetesen őt sem kímélte. 1914—1918 között katonai szolgálatot teljesített. Leszerelése után a szegedi Orion Bórgyárban helyezkedett el, s 1922-ben már részt vett a munkások bérmozgalmaiban. Következésképpen, bátor magatartása kiváltotta a munkások elismerését, s 1923 januárjában a Magyarországi Cipéssz., Csizmadia-Munkások és Munkások Szakegyesületének szegedi csoportja vezetőjévé választják. Az 1920-as évek közepén kapcsolatba kerül a szegedi illegális kommunista mozgalom képviselőivel, így többek között Ladvánszky Józseffel, és Pusztai (Pipicz) Józseffel is, s részt vesz a Magyarországi Szocialista Munkáspárt szegedi szervezete létrehozásának munkálataiban, a csoport tevékenységében.

Jelentős munkát végez a Magyarországi Bór- ipari Munkások Szövetsége szegedi csoportjában is, amelynek elnökévé választják 1926 májusában. Itt együtt dolgozik Gera Sándorral — a szegedi munkásmozgalom egyik vezetőjével, a spanyol szabadságharc magyar internacionalistájával —, aki 1929 júniusától lesz elnöke a szegedi csoportnak, majd 1932 és 1934 között ismét Engi István tölti be ezt a funkciót.

Mint munkásmozgalmi vezető, következetesen törekszik a munkások terheinek csökkentésére is, szociális helyzetük megjavítására. Így 1923-ban ő is része a szegedi Orion Bórgyárban és a Vénusz Cipőgyárban szervezett bérmozgalomnak, majd az 1932 májusában a cipőipari munkások kollektív szerződésének megkötéséért folytatott harcnak. 1938-ban Szegeden újabb munkásakciók bontakoztak ki, amelyeknek eredményeként a Felsővárosi Cipőgyárban, a Délmagyarországi Cipőgyárban a munkások béremelést értek el, s kikényszerítették a kollektív szerződés megkötését, a Patria Cipőgyárban szintén emeltek a munkások bérért.

Mint baloldali szocialdemokrata, jelentős munkát

végzett a Magyarországi Szocialdemokrata Párt szegedi szervezetében is, illetve a végrehajtó bizottság, majd később az ellenőrző bizottság tagjaként a szegedi mozgalom irányításában. 1938. december 6-án Dani János, Mison Gusztáv, Komócsin Mihály, Pappi György, Lacsán Mihály, és más végrehajtó bizottsági tagok mellett ő is aláírja annak a beadványnak, amelyet az MSZDP országos vezetőségéhez intéztek, s amelyben tiltakoztak a jobboldali felső vezetésben megnyilvánuló antiszemita jelenségek ellen.

A német megszállást követően, 1944. április 3-án, amikor Szegeden megkezdődött a kommunisták, szocialdemokraták, demokratikus-antifasiszta érzelmű polgárok letartóztatása, Engi Istvánt is lefogják, s előbb a budapesti, Mosonyi utcai toloncházba, majd a ricei internálótáborba hurcolják el.

Az internálótáborból való szabadulása után, majd a város felszabadulását követően bekapcsolódott az új élet megindításába, a kibontakozó népi demokratikus forradalomba. Részt vesz az Orion Bórgyár termelésének megindításában, s a munkások élelemmel, ruhával, tüzelővel való ellátásának megszervezésében. Egyik kezdeményezője az Orion Bórgyár üzemi bizottsága megalakításának, s 1943—1948 között annak elnöki tisztségét is betöltötte. Mint az üzemi bizottság elnöke,

együtt dolgozott Pusztai (Pipicz) Józseffel, aki 1945 októberé és 1946 márciusa között a gyár igazgatói teendőit látta el. A termelőmunka, a gyári munkások kollektív tevékenységének irányításában való részvétel mellett bekapcsolódott az SZDP helyi szervezete újjászervezésébe is. Következésképpen képviselője a munkásegység megvalósításának, küzd a két munkáspárt egyesítéséért, s 1948-ban részese az MDP szegedi szervezete megalakításának.

A személyi kultusz káros következményeit ő is éreztették. 1955-ben koholt vádak alapján kizárták a pártból, azonban fellebbezés és kivizsgálás után újból elnyerte párttagságát, illetve rehabilitálták. Ezt követően a Szegedi Cipőipari Ktsz.-ben dolgozik, ahol egyben a pártszervezetben is aktívan tevékenykedik. Az ellenforradalom idején kiállt a munkáshatalom védelmében, s 1967. október 1-én bekövetkezett haláláig a párt veteránjaként munkálkodott.

Engi István élete jól példázza az öntudatos munkás harcolt, következetes küzdelmét a dolgozók felszabadításáért, a szocialista Magyarországot megteremtéséért. Munkásságát pártunk és kormányunk több alkalommal elismerte, így tulajdonosa volt a Szocialista Hazáért Erdemrendnek is.

Születésének 90. évfordulóján emlékezünk példás, követendő életűjére.

Dr. Fehér István

Kérdezz—felelek a gyógyszereszedésről

Gyűjtőládák a patikákban

A gyógyszereknek mi, betegek és egészségesek szintén maigusk hatást tulajdonítunk. Hisszük, hogy egy-egy „bedobott” tabletta minden gondunkra, bajunkra, fájdalomunkra gyógyítólag hat. Így aztán gyakran orvosi ellenőrzés nélkül, saját szakállunkra veszünk be gyógyszereket, várva áldásos hatásukat. Megesik azonban, hogy a kívánt jó eredmény helyett éppen hogy ártunk magunknak.

Mielőtt tehát lenyelneünk egy pirulát, a leghelyesebb, ha megfelelő információt szerezünk a gyógyszer bevétele módjáról, az egyes orvosok kölcsönhatásáról, mellékhatásokról, tájékozódunk a tárolás, az eltarthatóság tudnivalóiról, az öngyógyszerezés veszélyeiről, a megkívánt életvitelről, életmódról. A tapasztalat szerint a patikákban megforduló emberek a leg-

fogékonyabbak e kérdések iránt. Ezért is fogtak össze az egészségnevelők a gyógyszereszekkel, hogy közös erővel szorítsák vissza a túlzott, a káros gyógyszerfogyasztást, s helyes irányba tereljék az ezzel kapcsolatos helytelen szemléletet.

A Csongrád megyei Gyógyszerügyi Központ és a megyei KÖJÁL egészségnevelési osztálya egészségügyi kérdésszelelek programot indít Szeged lakói részére. Céljuk az, hogy szakszerű válaszokat adjanak azoknak, akik többet szeretnének tudni a helyes életmódról, a gyógyszerek hatásáról, főbb használatakról. Az érdeklődő betegek és egészségesek a gyógyszereszekről és célra rendszeresített gyűjtőládákba dobhatják be kérdéseiket, minden hónap utolsó péntekéig. A következő hónap első hétfőjén a me-

gyei KÖJÁL egészségnevelési osztályának Odessza lakótelepi klubjában, a szolgáltatóházban szakember ad választ előadás formájában vagy délután 2-től 4-ig a 13-400 telefonszámon. Csak iránymutatóul néhány tóna, amellyel kapcsolatban várják a gyógyszereszek a kérdéseket: vény nélkül kapható gyógyszerek, öngyógyszerezés, az orvosok adagolása, egyes készítmények eltarthatósága, helyes tárolásuk, a gyógyszereszedés idejére ajánlott életvitel, a gyermek és a nyugdíjas.

Mától tehát lehet kérdező, kereshetik olvasóink a patikákban a kis ládákat. Választ ki-ki a következő hónapban kap. Természetesen, aki sürgős feleletre szorul, és nincs ideje várni továbbra is forduljon körzeti orvosához.

Ch. A.

A történelem naplója

Ezen a decemberi reggelen is, mint rendszeren, a megszokott mozdulattal vesszük kézbe az újságot, fázós kézzel lapozzuk a tuzsmegállóban, olvassuk zötyögő trolin, munkahe-lyen, iskolai szünetben, ebéd közben és esti csend-ten. Hozzátartozik éltünk-höz, szükséges és természetes. Épp ezért nemigen gondolunk a készítő hádjára. Ha csak nem december 7-én, amikor a magyar sajtó napját köszöntjük.

Ha az ember saját hivatásáról szól, indulatait nem hagyomány és ösztön büszkeség pántlikázza, még zsörtölődéseit áthatja az „érted haragszom” József Attila-i alapállása. Ez egyszerű, a sajtó ünnepén nézünk a tükörbe, söpörünk egy kicsit a saját házunk táján szigorral, alaposággal, fegyelmezett felelősséggel. Nem sajnálnatni akarom magunkat, de tény az a szomorú statisztikai adat, miszerint az újság-írók átlagéletkora 50 év alatt van, hogy a kívánatosnál nagyobb a fluktuáció, hogy az utánpótlás-nyelés sem gond nélküli, hogy a nyomdai lapelőállítás is elavult, korszerűtlen gépeken történik, s a teljesítés fogaskerekei közé is szorulnak évek óta homokszemek. Tehát a sajtót elhelyezni — a tegnapi és a ma készült — a tér-idő-társadalom koordináta-rendszerében nemcsak fontos, de tanulságos feladat is.

A nagyságos fejedelem, Rákóczi Ferenc megbízásából készítette az első latin nyelvű, harctéri híreket tartalmazó magyar újságot, a Mercurius Hungaricus-t Ráday Pál, s azóta az újság történelmünk naplója, folyamatosan írja nemze- tünk krónikáját. Példaadó fejezetei például a Pesti Napló 1840-es évek második felének számai, ahol Kossuth Lajos irt vezér-cikkeket az önálló nemzet eszméjéről, gazdasági és vámkérdésekről, közigazgatásról, függetlenségéről; vagy az első kommunista lap, a Vörös Újság, melynek születésnapja, 1918. december 7-e lett a magyar sajtó ünnepe, s mely hom- lókn viselte a máig élő közös jelmondatot: Világ proletárjai egyesüljtek!; vagy a Népszava 1941-es karácsonyi száma, mely a Történelmi Emlékbizottság égisze alatt szervezte és szerepeltette a magyar társadalom legszélesebb réte- géit képviselő tekintélyes írókat és tudósokat, akik írsaikkal kiálltak a béke és nemzeti függetlenség ügye mellett a háború és a fasizmus ellen; vagy hadd hivatkozzam a közölesen 75. születésnapját ünneplő Délmagyarországra, melynek legényesebb lapjait éppen negyven esztendeje írta, 1944 őszén, amikor a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front orgánuma-ként szállt síkra a felszabadított országrészben a magyar újjászületés mel- lett...

Im már negyven éve fo-lyamatos és tendenciájá- ban töretlen az a politikai, társadalmi fejlődés, melynek írott kíséző grafikónja a magyar sajtó fórumain végigkísérhető. De ahogy az élet sem mentes az ellentmondásoktól, a var-gabetűktől, a nekifeszüle- sektől és kifáradásoktól, a megtorpanásoktól és újbóli lendületektől, egyszóval a folyamatos változástól, úgy az újság, mint érzékeny szeizmográf sem. Ez per- sze nem érdem, ez a rá szabott munka, az általa vállalt feladat teljesítése. Am hogyha olvasmányos,

hogyha érdekes, gazdag és színes, annaz títka, hogy mégis emberek írják, akik bár legyennek azonos világ- nézeti-, eszmei platformon, más és más vérmérsékletűek különböző stílusúak, különféle módon látják a világot, szemlélik a valósá- got, emelik ki az általuk fontosnak ítélt lényegét.

Gyakran mondjuk, változó világban élünk, s ebben a változásban az egyik legjelentősebb átalakulá- sok terepe a tömegkommun- ikáció. A rádió és a televízió tömeges elterjedése merőben átforgalmazta az információ rendszerét — s a jövőben újabb robbanás- szerű változás várható a műholdas műsorszórás, a videózás elterjedése és az elektronikus sajtó nyomán. Napjainkban senki nem kí- vánhatja, hogy egyetlen újság — például egy hét- köznapiakon nyolc oldalon megjelenő vidéki napilap — teljességében közvetítse az információ özőnetét. Tár- lán egész rendszer vállal- kozhat csak arra, hogy ne csupán hű képet nyújtson a világról, de a friss és fontos tájékoztatás mellé élményszerűen közvetített háttéranyagot, elemző történeti áttekintést, kritikus vizsgálódást, gondolatb- resztő szubjektív benyomá- sokat is. Ha ebben a bo- nyolult rendszerben minden fórum — rádió, tévé, napi- és hetilapok, magazi- nok, folyóiratok, szakmun- kák — megtalálja a maga helyét, akkor nemcsak az információ-labirintusban lesz könnyebb eligazodni, de talán a világban is.

Sokan még ma is úgy tartják, a napilapnak ki- zárólag jelen ideje van, kézbe venni, elolvasni és eldobni, hisz holnapra el- avul. Kutatók sora — tör- ténészek, politikusok, irodalmárok, helytörténészek, főnyvészek — bizonyítják, hogy a nyomtatott sajtó- nál nagyobb kincseshány, böszegesebben buzgó for- rás alig-alig akad. Ennek a tudatnak kettős szorító- sában kell tenni dolgunk. Hű krónikái a pillanatoknak, dokumentálói a jövőnek. Úgy kell képvisel- nünk tehát ezt a politikát, hogy naponta bátran néz- hessünk az olvasók tizez- reinek szemébe s ne kell- jenen pironkodunk a maj- dani filozofok előtt sem. S mindezt úgy, hogy lapunk karakterét a „genius loci” is színezzé, alakítsa. Fel- adat van bőven, most pél- dául, hogy az MSZMP XIII. kongresszusára ké- szülődvé serkentésünk az irányelvek megvitatására, gyűjtjük össze a széles körben fölhangzó vélemé- nyeket, összegezzük, szembesítsünk, továbbít- suk a kikristályosodott el- képzéseket. Ebben rej- lik legnagyobb erőnk, szö- vetségünk az olvasókkal ilyen munkában edződik erősödik.

Változások előtt áll a magyar sajtó is. S ez ránk, a Délmagyaror- szági munkatársaira külön- sen vonatkozik. Mert ja- nuár elsejétől nemcsak új ára lesz az újságunk, de megjelenési rendjebe is változás áll be, vasárnap helyett hétfőn kap friss híreket az olvasó, s a helyi lapokat a Szegedi Nyom- dában új eljárással, az eddiginél korszerűbb, fotó- polimer módszerrel nyom- ják majd, mely reményeink szerint szebb, olvashatóbb tisztább képet ad. A mi feladataink változatlanok: igyekszünk minél frisseb- ben, pontosabban, hitele- sebben élvezetesebben írni a történelem naplóját.

Tandi Lajos